

ઘર ભાડે મળશે ?

—આશા વીરેન્દ્ર

શાહીન અને શોએબ બંને મધ્યમ વર્ગનાં, ખાનદાન અને ભણેલગણેલ કુટુંબનાં સંતાનો. શાહીન પોતાના પી. એચ.ડી.ના અભ્યાસની સાથે નોકરી કરતી હતી, તો શોએબે જર્નાલીઝમમાં માસ્ટર્સ ડિગ્રી મેળવી હતી. બંને પરિવારની રાજીખુશીથી એમના નીકાહ થયા હતા અને નવપરીણીત યુગલ બધી રીતે ખુશ હતું. મુશ્કેલીની શરુઆત ત્યારે થઈ, જ્યારે બંનેને હૈદરાબાદમાં સારી જગ્યાએ, અહીં કરતા ઉંચા પગારની નોકરી મળી ગઈ. નોકરીમાં પગાર ભલે સારો હોય; પણ બેઉનાં મનમાં મુંઝવણનો પાર નહોતો.

‘શોએબ, અત્યારે ભલે પગારનો આંકડો મોટો દેખાતો હોય; પણ મોટા શહેરના ખર્ચા પણ મોટા. આટલો પગાર તો અડધા મહીનામાં જ ચટણી થઈ જશે.’

‘એ તો હું પણ જાણું છું; પણ એમ ગભરાઈને બેસી રહીએ તો જીન્દગીમાં આગળ કેવી રીતે વધીશું? હીંમત તો કરવી જ પડશે.’

‘હીંમતે મદદ; તો મદદે ખુદા’ - એમ તો હું પણ માનું છું; પણ સૌથી મોટો સવાલ એ છે કે, હૈદરાબાદ જેવા અજાણ્યા શહેરમાં આપણે રહીશું ક્યાં?’

‘મારા કોલેજના દોસ્ત જુનેદને મેં પુછ્યું હતું. એણે કહ્યું છે કે ત્યાંના મુસ્લીમોના લત્તામાં ભાડેથી ઘર મળી જાય છે. ચીંતા કરવાની જરુર નથી. ક્યાંક ને ક્યાંક ઘર મળી જ જશે. ને જ્યાં સુધી બીજી વ્યવસ્થા ન થાય, ત્યાં સુધી એના ઘરમાં આપણો સમાવેશ થઈ જશે.’

હૈદરાબાદ પહોંચીને જુનેદનું ઘર જોયું, તો બંને ડઘાઈ જ ગયાં! બે નાનાં નાનાં રુમ અને રસોડાનાં ઘરમાં, એનાં અમ્મી-અબ્બુ, નાનો ભાઈ અને બહેન તથા એ અને એની બીબી; એમ છ જણાં સાંકડ-મોકડ રહેતા હતાં. બેઉએ વીચાર્યું કે, ગમે તેમ કરીને જેમ બને તેમ જલદી ભાડાના ઘરનો બંદોબસ્ત કરવો.

બીજે દીવસે ‘ઘર ભાડે આપવાનું છે’ એવું પાટીયું જોઈને એમણે બેલ મારી. એક કાબરચીતરી દાઢીવાળા, લુંગી પહેરેલા આઘેડ વયના પુરુષે તોછડાઈથી, ‘શું છે?’ એમ પુછ્યું. શોએબે અત્યંત નમ્રતાપુર્વક ઘરની જરુરીયાત વીશે જણાવ્યું.

‘ઠીક છે, આવો મારી સાથે ઉપર.’ એણે રુઆબભેર કહ્યું.

ઘર કંઈ ગમી જાય એવું નહોતું; પણ અત્યારની તાતી જરુર જોતાં ખોટું પણ નહોતું. પતી-પત્ની બેઉએ ઈશારામાં વાત કરી લીધી કે ચાલશે. ભાડું નક્કી થયું, ડીપોઝીટની રકમ અપાઈ ગઈ ને બંને હરખભેર દાદર ઉતરવા લાગ્યાં; એવું વીચારતા કે : ‘હા...શ, કાલ ને કાલ સામાન લઈને આવી જઈશું. પછી તો આપણું પણ એક ઘર...’ ત્યાં જ પેલા પુરુષના કર્કશ અવાજે પુછાયેલા પ્રશ્ને એમના વીચારો પર બ્રેક મારી.

‘શું નામ કહ્યું તમારું, શોએબ અને શાહીન, બરાબર? એટલે તમે મુસલમાન તો છો જ. તો પછી શાહીન બુરખો કેમ નથી પહેરતી? પડદામાં કેમ નથી રહેતી?’

અચાનક આવેલા આ સવાલથી બંનેને એવો આઘાત લાગ્યો કે, જવાબ શું આપવો એ જલદી સુઝ્યું નહીં!

‘બસ, આમ જ. અમારા ઘરમાં સ્ત્રીઓએ બુરખો પહેરવો જ જોઈએ, એવો કોઈ આગ્રહ નથી. શાહીને કદી બુરખો પહેર્યો નથી અને પહેરવાની પણ નથી.’

‘તો લો, આ ડીપોઝીટના પૈસા પાછા. જેનામાં શર્મો-હયા ન હોય એવી ઓરત માટે આ મહોલ્લામાં કોઈ ઘર નહીં આપે.’

બસ, ત્યાર પછી દીવસો સુધી બંનેની, ઘરોના દાદર ચઢ-ઉતર કરવાની કવાયત ચાલી. જાતજાતના સવાલોનો સામનો કરવો પડ્યો.

‘હીંદુ કે મુસલમાન?’, ‘વેજ કે નોનવેજ?’, ‘સીયા કે સુન્ની?’, ‘તમીલ કે તેલુગુ?’ - કેટલાય અપમાનજનક સવાલો અને ધારદાર નજરોનો સામનો કરતાં કરતાં, બેઉ હતાશ થઈ ગયાં. શાહીન તો એક દીવસ ખુબ રડી.

‘શોએબ, મને લાગે છે કે, આપણને ક્યાંય ઘર નહીં મળે; કેમ કે, કોઈને એ જાણવામાં રસ નથી કે, આપણું ખાનદાન કેવું છે, આપણું ભણતર કેટલું છે, ઈન્સાન તરીકે આપણે કેવા છીએ? સૌ પોતપોતાની વાડાબંધીમાં જ જીવતા હોય, ત્યાં આપણે કયા ચોકઠામાં ફીટ થઈશું?’

પણ એક એવો દીવસ ઉગ્યો ખરો, જ્યારે એમને નાત-જાતના, રહેણી-કરણીના કે ખાન-પાનના સવાલો પુછ્યા વીના, એક સજ્જન પોતાનું ઘર ભાડે આપવા તૈયાર થયા. એમણે કહ્યું :

‘હું શા માટે તમને ઘર આપવા માંગુ છું જાણો છો? એક તો એ કે, તમને જોઈને જ મને એવું લાગ્યું કે તમારા હાથમાં મારું ઘર સચવાશે. બીજું કે, તમે બંને ભણેલાં છો. તમારી પાસેથી મને અને મારા આખા પરિવારને કંઈક મારું શીખવા મળશે, જાણવા મળશે. હું હંમેશાં ભણતરનો આદર કરું છું.’

આ ઘરમાં આવીને શાહીને મકાનમાલીકની જ કામવાળી 'નરસમ્મા'ને જ વાસણ અને કચરા-પોતાં માટે રાખી લીધી. થોડા દીવસમાં તો એને શાહીન સાથે સારું ફાવી ગયું. નીચેનાં ઘરનું કામ પતાવીને એ ઉપર આવે, ત્યારે શાહીન પણ કોલેજથી આવી ગઈ હોય; એટલે નરસમ્મા ફુરસદના સમયમાં અલક-મલકની વાતો કર્યા કરતી. શાહીન પણ; એને કારણે આ શહેરથી થોડી પરીચીત થતી જતી. આમ જ વાતો કરતાં કરતાં નરસમ્માએ એક દીવસ કહ્યું,

‘ભલે જાત જે હોય તે પણ નીચેવાળા શેઠ-શેઠાણી દીલનાં બહુ સારાં. મારા ઘરમાં કંઈ પણ મુશ્કેલી હોય, એ લોકો કાયમ મને મદદ કરે. મારાં છોકરાઓને ભણાવવા માટે પણ પૈસા આપે.’

જે સવાલ પોતાને બંદુકની ગોળીની જેમ વીંધી નાખતો હતો, એ પુછ્યા વીના શાહીનથી રહેવાયું નહીં. એણે પુછ્યું, ‘એટલે? એ લોકો કંઈ જાતના છે?’

‘લે, તમને નથી ખબર? એ લોકો તો ‘અરીજન’ છે!

‘ઓહ દલીત છે એ લોકો?’ કશું પુછ્યા વીના એમણે પોતાને ઘર શા માટે આપ્યું હતું એ કોયડો આજે આપોઆપ જ ઉકલી ગયો. એણે શોએબને આખી વાત કરતાં કહ્યું :

‘બ્રાહ્મણ, પંજાબી, શીખ, શીયા કે સુન્ની - આ બધા માટે કોઈ ને કોઈ અછુત છે. પણ જેમને માટે કોઈ અછુત નથી, એવા દલીતો જ શું ‘સાચા માનવ’ ન કહેવાય?’

‘હા, મને પણ એવું જ લાગે છે. **માણસ** જેવો છે તેવો; એને સ્વીકારી લેવાની **સહજતા એમનામાં** જ છે. આજે એમની **જાતી** વીશે **જાણીને** તો મારો એમના પ્રત્યેનો ‘**આદર**’ વધી ગયો છે.’

(‘ઉમા ભૃગુબંદા’ની ‘તમીલ’ વાર્તાને આધારે)

–આશા વીરેન્દ્ર

(તા. 16-9-2019ના ‘**ભુમીપુત્ર**’ પાક્ષીકમાં છેલ્લે પાને પ્રકાશીત થયેલી આ વાર્તા, લેખીકાબહેનની અનુમતીથી સાભાર... ..ઉ.મ..)

સર્જક–સમ્પર્ક :

આશા વીરેન્દ્ર, બી-401, ‘દેવદર્શન’, પાણીની ટાંકી પાસે, હાલર, વલસાડ-396 001 **Phone** : 02632-251 719 **Mobile** : 94285 41137 **eMail** : avs_50@yahoo.com

‘સન્ડે ઈ.મહેફીલ’ - વર્ષ: **સોળમું** - અંક: 465 -November 08, 2020

‘ઉંઝાજોડણી’માં અક્ષરાંકન: ઉત્તમ ગજ્જર - uttamgajjar@gmail.com

આવી ‘ટચુકડી’ વાર્તાઓની ‘ઈ.બુક’

તમને આવી નાનકડી, માત્ર **750** શબ્દોની મર્યાદામાં રચાયેલી વાર્તાઓ વાંચવાનો શોખ હોય તો તમારે માટે એક શુભ સમાચાર છે. **2005**થી પ્રકાશીત થતી આ

‘**સ.મ.**’માં આવી વાર્તાઓ, બહુ વખાણાઈ અને વીશેષ આદર પણ પામી છે. અમે તેવી **પચીસ વાર્તા**ની એક રુપકડી **ઈ.બુક** બનાવી છે.. તમને તે જોવા–વાંચવાનો ઉમળકો થાય તો, [તમારું પુરું નામ, સરનામું અને કોન્ટેક્ટ નંબર લખીને જ,](#)

મને ઈ.મેલ લખજો.. (વોટ્સેપ મારફત તે મોકલી શકાય તેમ નથી, તેથી..)
તમને તે મોકલી આપીશ.. ..ઉત્તમ.મધુ ગજ્જર.. uttamgajjar@gmail.com

અથવા

<https://www.aksharnaad.com/downloads/>

ઉપરથી 71મી બુક મફત ડાઉનલોડ કરજો. બીજાંય ઘણાં પુસ્તકો ત્યાંથી મળશે.

Download Earlier SeMs clicking the link below:

<https://www.gujaratilexicon.com/gujarati-literature-ebooks/sundayemahefil/>

@ @ @ @ @

Have you ever visited :

<http://www.gujaratilexicon.com> ?

More than 4,00,58,000 Gujarati Language lovers have visited
<http://www.gujaratilexicon.com>

More than 1,81,84,000 have visited Digital Bhagwadgomandal
<http://www.bhagwadgomandal.com>

More than 11,29,000 have visited Lokkosh
<http://lokkosh.gujaratilexicon.com>

More than 13,55,000 have visited Global-Gujaratilexicon
<http://global.gujaratilexicon.com>

@ @ @ @ @ @ @ @

465.Ghar_BhaaDe_MaLashe-ASHA_VIRENDRA-SEM-2020-11-08

@ @ @ @ @